

over Arabia Petraea i Nordøst og Sydøst, Kort over Nord-Arabien imellem 27—36° n. Br. 37—44° østl. Syd; en topografisk Beskrivelse af det eksplorerede Terræn, ledsaget af Planer, Skitser og Fotografier, etnografisk Oversigt over alle Nomade-Grupper i Nord-Arabien, samt en Samling af Indskrifter og linguistiske Optegnelser etc.

Den skotske antarktiske Ekspedition. Dr. Bruce vil, hvis de tilstrækkelige Midler kan opnaas, atter forsøge en Polarekspedition. Han haaber at kunne afsejle den 1. Maj 1911 og gaar først til Buenos Aires og derefter til Kapstaden, for i det Syd-atlantiske Ocean at komplettere de af Scotia i 1902—04 begyndte bathymetriske Undersøgelser. Fra Kapstaden vilde han gaa til Sandwichøerne, gøre Lodninger undervejs for at bevise Eksistensen af den Ryg, som Dr. Bruce formoder forener Sandwich med Bouvet-Øen. Han agter derpaa at styre til Coats Land, hvor et Parti vil blive landsat og et Hus bygget. Skibet skal da gaa til Melbourne for Vinteren. I det følgende Foraar skal det gaa til Mc. Murdo Strait med et Parti, der skal søge syd paa og forsøge at møde Dr. Bruce, der i Mellemtiden er gaaet ud fra Coats Land med det Formaal at krysse det Antarktiske Kontinent over Sydpolen. Det er altsaa vidtrækkende Planer, der her tænkes sat i Scene.

Den bekendte Tibetforsker, Oberleutnant Filchner fra Berlin, har i Gess. f. Erdk. zu Berlin fremsat Planer til en Sydpolarrejse, der mulig skal udføres af 2 Skibe og koste ca. 2 Millioner Mark. Planen støttes af Professor Norden-skjöld og Professor Penck. Hr. Filchner mener i Weddell-Havet at kunne naa en ret høj Bredde med Skib, hvorfra Slædeture skal foretages ud over det antarktiske Kontinent i Retning af Rosshavet for at søge opklaret, om de to Have mulig skulde staa i Forbindelse med hinanden, eller om Fastlandet her er sammenhængende. En enkelt Mand har under visse Forudsætninger tegnet sig for et Beløb af 300,000 Mark til Ekspeditionen.

Dansk Havundersøgelser-Ekspedition. Det danske Havundersøgelsesskib, Trawldamperen »Thor«, som benyttes af den under Landbrugministeriet sorterende Kommission for Havundersøgelser til biologiske og hydrografiske Togter (i Fiskeriøjemed) baade i vore egne Farvande og ved Færøerne og Island, er i denne Sommer udlaant til en Middelhavs-Ekspedition under Dr. Johs. Schmidts Ledelse.

I Vinteren 1908—09 foretog Dr. Schmidt med »Thor« et Undersøgestogt i Middelhavet og den tilgrænsende Del af Atlanterhavet, og det nye Togt er en Fortsættelse af dette, idet det maatte anses for ønskeligt at foretage Undersøgelserne ogsaa paa en anden Aarstid. Blandt de mange hydrografiske og biologiske Opgaver, der er at tage fat paa, kan nævnes:

1. Studiet af Vandets Cirkulation i Middelhavet. Man ved, at Vand fra Atlanterhavet gennem Gibraltarstrædet søger ind i Middelhavet langs Afrikas Nordkyst som en Over-

fladestrøm, medens Middelhavsvand gaar ud gennem Strædet som en Bundstrøm; men et nærmere Studium af Vekselvirkningen vil sikkert give Oplysninger af Værdi. Videre vil en nøjere Undersøgelse af Cirkulationen i hvert af Middelhavets to store Bassiner, der adskilles ved den undersøiske Højderyg fra Sicilien til Tunis, frembyde megen Interesse. Særlig vil det være en vigtig Opgave at forsøge at udfinde, hvor de Vertikalstrømme, som findes, har deres Udgangspunkt, eller rettere, hvor Overfladevandet synker ned i dybere Vandlag. For det vestlige Bassins Vedkommende maa dette Sted formodes at ligge i den nordlige Del, udfor Rivieraen; men med Sikkerhed vides der endnu intet herom. Disse Forhold har deres særegne Betydning i biologisk Henseende, idet det ned-synkende Overfladevand er mættet med Ilt og derfor vel egnet til et rigt Dyrelivs Trivsel.

2. Studiet af Betingelserne for Organismernes Liv vil blive foretaget efter nye Metoder, bl. a. en Metode til Undersøgelsen af Vandets Brintionkoncentration, udarbejdet af Prof. S. P. L. Sørensen, ved Carlsberglaboratoriet, hvorved man haaber at faa nye Synspunkter frem.
3. De enkelte Organismers Livshistorie er for de fleste pelagiske Arters Vedkommende — hvad enten man tænker paa Fiskene eller de laveste encellede Dyr og Planter — meget ufuldkomment kendt, saa her er et rigt Arbejdsfelt.
4. Studiet af Organismernes Udbredelse i Middelhavet og den tilstødende Del af Atlanterhavet kan rimeligvis give Anledning til dyre- og plantegeografiske Oplysninger af Betydning for Kundskaben om Organismernes Vandrings-veje og Vandringsmaader.

De her antydede Eksempler paa Opgaver vil være tilstrækkelige til at vise, hvor talrige og mangeartede Spørgsmaal der er at løse ved et saadant oceanografisk Togt. Dertil kan lægges Opgaver af mere økonomisk Art, saasom Studiet af Sardinens Livshistorie.

Til slige Studier er den lille Trawldamper »Thor« et veludrustet Fartøj, og gennem en Række af Aar har Dr. Schmidt ledet Undersøgelser af lignende, men mere praktisk Art ved Island og Færøerne; Skib og Chef har saaledes begge den nødvendige praktiske Erfaring, uden hvilken Havundersøgelser ikke kan drives med Held. Den videnskabelige Stab bestaar foruden af Chefen selv af Musæumsinspektør, Dr. C. H. Ostenfeld, der særlig skal give sig af med Planktonstudier, af Hydrografen, Mag. sc. J. N. Nielsen, der tidligere har deltaget i Thor's Togter og i de sidste Aar i Fiskeriundersøgelserne ved Grønland med »Tjalf«, og af Assistenten ved Carlsberglaboratoriet, cand. polyt., Palitsch.

Største Parten af Udgifterne ved Togtet — saavel som ved det foregaaende Middelhavstogt — bæres af Carlsbergfondet, det øvrige af Private. Staten har stillet Skibet og Redskaberne gratis til Disposition, dog maa Togtet bære Assuranceudgiften.

Antagelig vil Togtet tage sin Begyndelse lidt før Midten af Juni og vare til i Slutningen af September, altsaa i det mindste tre Maaneder.